

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ చతుర్థః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ చతుర్థః సర్గః ॥

రాక్షసవంశవర్ణనం హేతివిద్యుత్కేశసుకేశానాముత్పత్తిః

శ్రుత్వాగస్త్యేరితం వాక్యం రామో విస్మయమాగతః |
కథమాసీత్ తు లంకాయాం సంభవో రక్షసాం పురా || 7.4.1 ||

తతః శిరః కంపయిత్వా త్రేతాగ్నిసమవిగ్రహం |
తమగస్త్యం ముహుర్ద్దృష్ట్వా స్మయమానోఽభ్యభాషత || 7.4.2 ||

భగవన్ పూర్వమప్యేషా లంకాఽఽసీత్ పిశితాశినాం |
శ్రుత్వేదం భగవద్వాక్యం జాతో మే విస్మయః పరః || 7.4.3 ||

పులస్త్యవంశాదుద్భూతా రాక్షసా ఇతి నః శ్రుతం |
ఇదానీమన్యతశ్చాపి సంభవః కీర్తితస్త్వయా || 7.4.4 ||

రావణాత్ కుంభకర్ణాచ్ఛ ప్రహస్తాద్ వికటాదపి |
రావణస్య చ పుత్రేభ్యః కిం ను తే బలవత్తరాః || 7.4.5 ||

క ఏషాం పూర్వకో బ్రహ్మాన్ కింనామా చ బలోత్కటః |
అపరాధం చ కం ప్రాప్య విష్ణునా ద్రావితాః కథం || 7.4.6 ||

ఏతద్ విస్తరతః సర్వం కథయస్వ మమానఘ |
కుతూహలమిదం మహ్యం నుద భానుర్యథా తమః || 7.4.7 ||

రాఘవస్య వచః శ్రుత్వా సంస్కారాలంకృతం శుభం |
అథ విస్మయమానస్తమగస్త్యః ప్రాహ రాఘవం || 7.4.8 ||

ప్రజాపతిః పురా సృష్ట్యా అపః సలిలసంభవః |
తాసాం గోపాయనే సత్త్వానసృజత్ పద్మసంభవః || 7.4.9 ||

తే సత్త్వాః సత్త్వకర్తారం వినీతవదుపస్థితాః |
కిం కుర్మ ఇతి భాషంతః క్షుత్ప్తిపాసాభయార్ద్రితాః || 7.4.10 ||

ప్రజాపతిస్తు తాన్ సర్వాన్ ప్రత్యాహ ప్రహసన్నివ |
ఆభాష్య వాచా యత్నేన రక్షధ్వమితి మానద || 7.4.11 ||

రక్షామ ఇతి తత్రాన్యైర్యక్షామ ఇతి చాపరైః |
భుంక్షితాభుంక్షితైరుక్తస్తతస్తానాహ భూతకృత్ || 7.4.12 ||

రక్షామ ఇతి యైరుక్తం రాక్షసాస్తే భవంతు వః |
యక్షామ ఇతి యైరుక్తం యక్షా ఏవ భవంతు వః || 7.4.13 ||

తత్ర హేతిః ప్రహేతిశ్చ భ్రాతరౌ రాక్షసాధిపౌ |
మధుకైటభసంకాశౌ బభూవతురరిందమౌ || 7.4.14 ||

ప్రహేతిర్ధార్మికస్తత్ర తపోవనగతస్తదా |
హేతిర్ధారక్రియార్థే తు పరం యత్నమథాకరోత్ || 7.4.15 ||

స కాలభగినీం కన్యాం భయాం నామ మహాభయాం |
ఉదావహదమేయాత్మా స్వయమేవ మహామతిః || 7.4.16 ||

స తస్యాం జనయామాస హేతీ రాక్షసపుంగవః |
పుత్రం పుత్రవతాం శ్రేష్ఠో విద్యుత్కేశమితి శ్రుతం || 7.4.17 ||

విద్యుత్కేశో హేతిపుత్రః స దీప్తార్కసమప్రభః |
వ్యవర్ధత మహాతేజాస్తోయమధ్య ఇవాంబుజం || 7.4.18 ||

స యదా యౌవనం భద్రమనుప్రాప్తో నిశాచరః |
తతో దారక్రియాం తస్య కర్తుం వ్యవసితః పితా || 7.4.19 ||

సంధ్యాదుహితరం సోఽథ సంధ్యాతుల్యాం ప్రభావతః |
వరయామాస పుత్రార్థం హేతీ రాక్షసపుంగవః || 7.4.20 ||

అవశ్యమేవ దాతవ్యా పరస్మై సేతి సంధ్యయా |
చింతయిత్వా సుతా దత్తా విద్యుత్కేశాయ రాఘవ || 7.4.21 ||

సంధ్యాయాస్తనయాం లభ్యా విద్యుత్కేశో నిశాచరః |
రమతే స తయా సార్థం పౌలోమ్యా మఘవానివ || 7.4.22 ||

కేనచిత్త్వథ కాలేన రామ సాలకటంకటా |
విద్యుత్కేశాద్ గర్భమాప ఘనరాజిరివార్ణవాత్ || 7.4.23 ||

తతః సా రాక్షసీ గర్భం ఘనగర్భసమప్రభం |
ప్రసూతా మందరం గత్వా గంగా గర్భమివాగ్నిజం |
సముత్స్పృజ్య తు సా గర్భం విద్యుత్కేశరతార్థినీ || 7.4.24 ||

రేమే తు సార్థం పతినా విస్మృత్య సుతమాత్మజం |
ఉత్స్పృష్టస్త తదా గర్భో ఘనశబ్దసమస్వనః || 7.4.25 ||

తయోత్స్పృష్టః స తు శిశుః శరదర్కసమద్యుతిః |
నిధాయాస్యే స్వయం ముష్టిం రురోద శనకైస్తదా || 7.4.26 ||

తతో వృషభమాస్థాయ పార్వత్యా సహితః శివః |
వాయుమార్గేణ గచ్ఛన్ వై శుశ్రావ రుదితస్వనం || 7.4.27 ||

అపశ్యదుమయా సార్థం రుదంతం రాక్షసాత్మజం |
కారుణ్యభావాత్ పార్వత్యా భవస్త్రిపురసూదనః || 7.4.28 ||

తం రాక్షసాత్మజం చక్రే మాతురేవ వయఃసమం ।
అమరం చైవ తం కృత్వా మహాదేవోఽక్షరోఽవ్యయః ॥ 7.4.29 ॥

పురమాకాశగం ప్రాదాత్ పార్వత్యాః ప్రియకామ్యయా ।
ఉమయాపి వరో దత్తో రాక్షసీనాం నృపాత్మజ ॥ 7.4.30 ॥

సద్యోపలభ్యిర్గర్భస్య ప్రసూతిః సద్య ఏవ చ ।
సద్య ఏవ వయః ప్రాప్తిర్మాతురేవ వయఃసమం ॥ 7.4.31 ॥

తతః సుకేశో వరదానగర్వితః
శ్రియం ప్రభోః ప్రాప్య హరస్య పార్శ్వతః ।
చచార సర్వత్ర మహాన్ మహామతిః
ఖగం పురం ప్రాప్య పురందరో యథా ॥ 7.4.32 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే చతుర్థః సర్గః ॥